

Малік Олексій Володимирович,
викладач кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», член Національної спілки художників України,
м. Одеса, Україна

Пленерний живопис, як спосіб збереження культурних та історичних пам'ятників України. (На матеріалах пленеру «Кам'янецька Січ – історична спадщина», травень 2018 року)

Ключові слова: Кам'янецька Січ, історична спадщина, пленер.

Після зникнення «єдиного і непорушного» Радянського Союзу в молодій Українській державі ми стикаємося з проблемою відсутності знань у населення про власне історичне коріння, із спотвореною національною самосвідомістю. І тут велику роль може зіграти проведення масових заходів, які відновлюють історичну правду. Однією з таких подій став проведений в 2018 році етно-фестиваль «Кам'янецька Січ – історична спадщина» на Херсонщині, в межах якого було проведено творчий пленер художників з різних регіонів України.

«Кам'янецька Січ» (нині Херсонська область, України) була розташована при впадінні в Дніпро невеличкої річки Кам'янки. Там знаходилася переправа та центр Війська Запорізького Низового на кордоні з володінням Кримського Ханства (1709-1711, 1728-1734 рр.). Після припинення існування Січі, це місце було деякий час просто поселенням, поштовою станцією і маєтком можновладців. Недбале ставлення до спадщини Кам'янецької Січі майже вщент зруйнувало забудови колишніх часів. Останнім часом за ініціативою краєзнавців-волонтерів адміністрацією Херсонської області прийнято рішення про відродження історико-культурної пам'ятки національного значення «Кам'янецька Січ».

Вже вдруге на весні в селі Республіканець (колишня Кам'янецька Січ) проводилися урочисті театралізовані заходи, в рамках яких у травні 2018 року вперше були запрошені митці з Одеси, Херсону та Харкова на пленер з метою створення робіт на тему козацтва. Були залучені дослідники, які розповідали

про історію краю, козацькі часи, показували докази існування фортифікаційних споруд на місцевості. Художникам було запропоновано декілька постановок з персонажами в історичних костюмах, натурні матеріали, тощо. Художні твори, які були там намальовані, увійшли в експозицію виставки, що з початку розгорнули на руїнах Січі, а пізніше – в бібліотеці Херсона. Потім частину з них було подаровано до колекції організаторів для подальшого експонування в майбутньому краєзнавчому музеї «Кам'янецька Січ».

Одесу на творчому пленері представляли художники Ольга Разінкіна, Олексій Малік, Катерина Білетіна, Вадим Суворов; Харков – Ірина Калюжна, Херсон – Олександр Танасюк, Оксана Оснач. Були створені цікаві портрети козаків та козачок, пейзажі, натюрморти та тематичні композиції.

Таким чином, пленерний живопис виявився важливою складовою дійства етно-фестивалю, та став способом збереження культурно-історичної спадщини України та засобом патріотичного виховання.